

יום חמישי ד' באייר תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

כתובות - פ'

ניתן להפיץ לזיכוי הרבים תחת השם 'נר שמואל' בלבד

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

1. אם הבעל אכל 'קימעא' מנכסי המלוג, כשיגרשה אינו מקבל חזרה את הוצאותיו. כמה זה קימעא?

א. כשאכלה בדרך כבוד - רבי אסי: אפילו גורגרת אחת. רבי אבא: אפילו גוש תמרים נדוכים. שיירי תמרים מעשיית השכר - תיקו.

ב. כשלא אכלה דרך כבוד - ו"א כשאכל בשווי איסר, ו"א בשווי דינר.

האכלת זמורות לבהמות הבעל - רב יהודה החשיבם כאכילה.

רב יהודה לשיטתו - שהמחזיק בקרקע ע"י שימוש בזמורות בשנות ערלה, שביעית או כלאים נחשב אכילה להצטרף לשלש שנות חזקה.

עוד למדנו - המוציא הוצאות על נכסי אשתו קטנה, תקנו לו רבנן שיטול כאריס כדי שיטרח להשיבו, שאם לא כן יחשוש שתמאן, ולא ישיב.

2. מעשה באשה שנפלו לה 400 זוז, הלך בעלה להביאם והוצאות הדרך עלו לו 600 זוז, בדרכו חזרה השתמש בזוז אחד. כיצד פסק רבי אמי?

בתחילה פסק כיון שאכל פירות אינו אוכל הוצאות. אמרו לו: שכאן אכל מהקרן ונחשב ההוצאות. פסק רב אמי: שישבע כמה הוציא ויטול.

3. שנינו - אם הוציא ולא אכל ישבע כמה הוציא ויטול - פירש ר' אסי 'והוא שיש שבח כנגד הוצאה' מה כוונתו?

א. אביי - להקל - שאם השיב יותר משהוציא, נוטל את ההוצאה בלא שבועה.

ב. רבא - להחמיר - שאם הוציא יותר משהשיב, נוטל רק כנגד השבח. ובלא שבועה לא יטול - שמא יערים ויטען שהוציא מעט פחות מהשבח.

4. בעל שהוריד אריסין לנכסי אשתו ואכל קימעא אח"כ גירשה, ממי הם יטלו חלקם?

צדדי הספק: האם: האריס ירד על דעת הבעל וכיון שהסתלק זכות הבעל, נסתלקה זכות הסריס. או: שירד לצורך הקרקע שזקוקה בכל מקרה

לאריסים, ויטלו מהאשה כפי שהשיבו. ואין לדמות - ליורד לתוך שדה חברו ונטעה שלא ברשות, שמקבל את הוצאותיו או את השבח [הפחות

שביניהם], כיון שלולי 'היורד' לא היה מי שישביח, אבל כאן לולי האריסין, הבעל היה משביח.

להלכה פסק רב הונא בר"י: נבדוק, אם הבעל יכול היה לעבוד בעצמו אכן הסתלקה זכותם. אם לא יכול, יתבעו מהאשה כיורד שלא ברשות.

5. האם בעל יכול למכור קרקע מלוג על מנת שיעבדה הלוקח ויאכל הפירות?

צדדי הספק: האם כיון שזה קנוי לו יכול להקנות, או שרק להרווחת הבית תיקנו לו פירות אך לא למוכרם.

רב פפא בשם רבא - אינה מכירה.

יהודה מר בר מרימו בשם רבא - בדיעבד מכירתו מכירה.

רב פפא דחה את דבריו - כיון שלא שמע כן במפורש מרבא, אלא למד מכך שרבא לא השגיח, באשה שצווחה על שבעלה נתן לאשתו אחרת

להשתמש באחת משתי השפחות שהכניסה בנכסי מלוג. ויתכן שרק שם הועילה נתינתו משום שעדיין יש ממנה הרווחת הבית.

להלכה אינה מכירה. והטעם: אביי - שמא תכסיף שהלוקח לא יטפל בה כיון שעתידיה לצאת ממנו. רבא - הפירות נועדו רק להרווחת הבית.

נפק"מ: א. בקרקע הקרובה לעיר, שרואים אם הלוקח אינו מטפל. ב. וכן כשהבעל אריס באותה שדה, לאביי אין חשש שתכסיף, לרבא אינה מכירה.

ג. כשהבעל מתעסק במעות שקיבל מהלוקח ויש בזה הרווחה לבית.

6. משנה - שומרת יבם שנפלו לה נכסים לב"ש ולב"ה יכולה למוכרם. אם מתה היבמה מי יורשה?

א. מתה היבמה - נכסי המלוג: לב"ש: יחלוקו יורשי הבעל [היבם] עם יורשי האב [משפחתה]. לב"ה: ליורשי הבעל.

נכסי צאן ברזל: בחזקתן. מנה ומאתים שהיה לה ליטול כשמת בעלה: ליורשי הבעל.

ב. נכסי המת - שיש ליבם זכות בהם אלא שמשועבדים לכתובת היבמה. כספים ופירות תלושין - לר"מ: ילקח בהן קרקע והיבם אוכל פירות.

לחכמים: כל הקודם זכה, כיון שסברו שמתלטלין לא משתעבדי לכתובה, אא"כ תפסה מחיים.

פירות המחוברין בקרקע - לר"מ: שמין השדה כמה שוה בלא פירות, וכמה עם פירות. וילקח במותר קרקע והיבם אוכל פירות.

לחכמים: הרי הם של היבם.

ג. נכסה היבם - הרי היא כאשתו לכל דבר, בלבד שתהא שיעבוד כתובתה על נכסי בעלה הראשון.

לא ייחד לה כשיעור כתובתה וימכור את השאר אלא 'כל נכסיו אחראין לכתובתה'. וכן בכל בעל [להלן נתבאר שזו 'עצה טובה'].

גירשה - אין לה אלא כתובה. החזירה - הרי היא ככל הנשים ואין לה אלא כתובה בלבד.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)